

Lakatos István (Nagyzorlenc, 1895. febr. 26. – 1989. szept. 22. Kolozsvár) – zenetörténész, zeneíró. Középiskolai tanulmányait Balázsfalván kezdte s a kolozsvári Unitárius Kollégiumban fejezte be (1913); a budapesti Műegyetemen építészmérnöki oklevelet szerzett (1922), a Bolyai Tudományegyetemen doktorált művészettörténetből, etnográfából és irodalomtörténetből (1946). Zenei tanulmányait magánúton kezdte, Koncz Jánosnál tanult hegedülni a budapesti Zeneakadémián; zenetörténeti kutatásra Seprődi János serkentette. A kolozsvári mérnöki hivatalnak útmérnöke, ill. főmérnöke (1919-54), a Marianum zeneiskolájának hegedűtanára (1919-23), a Mezőgazdasági Főiskola földmérő és telkesítési katedrájának (1949-52), ill. a George Dima Zeneművészeti Főiskola zenetörténeti tanszékének (1949-63) előadó tanára s a Román Akadémia kolozsvári fiókjának főkutatója (1955-68). Vonósnégyesével számos modern művet mutatott be. Kutatási területe az erdélyi román, magyar és szász zenekultúra. Az Enescu- és Wieniawski-versenybizottság tagja, a Grove-féle nagy angol lexikon munkatársa.

Zenetörténeti írásai az Erdélyi Múzeum, Pásztortűz, Hitel, Studia Musicologica, Musica, Acta Musei Napocensis, Studii de Muzicologie, a budapesti Magyar Zenei Szemle és Magyar Zene hasábjain láttak napvilágot; a Korunk új folyamában Verdi román és erdélyi magyar befogadásának útjáról ír (1963/4) és a romániai Richard Strauss-kapcsolatokat ismerteti (1964/10). A Kodály-émlékkönyvben (Bp. 1943) *Kodály művészetének útja Erdélyben*, a budapesti Zenetudományi Tanulmányok II. kötetében (1954) *Erkel Ferenc élete és munkássága, mint összekötő kapocs a magyar és román zenekultúra között* c. tanulmányával szerepel. A Kriterion *Zenetudományi írások* c. sorozatában 1977-ben *A Kolozsvári Házi Zenekör*, 1980-ban *A Kolozsvári Zenetársaság (1887-1918)*, 1983-ban *Szimfonikus zene Kolozsváron*, 1986-ban *Ruzitskáné Raczek Zsófia, a kolozsvári Zenekonzervatórium hegedűtanárnője* c. tanulmányokkal szerepel.

Munkái: *Magyaros elemek Brahms zenéjében* (ETF 73, Kv. 1935); *Az új magyar műzene* (ETF 85, Kv. 1936); *A román zene fejlődéstörténete* (ETF, 98, Kv. 1938); *A muzikus Ruzitskák Erdélyben* (ETF 111, Kv. 1939); *A román népdal és irodalma* (Kecskemét 1939); *Egy erdélyi muzikus vallomásai*. Ruzitska György emlékezései [az] 1856. évből (Erdélyi Ritkaságok 3. Kv. 1940, 1944); *Brassai Sámuel és a muzika* (Keresztény Magvető Füzetek 37. Kv. 1941); *Bibliográfia az 1919-1940 között erdélyi szerzőktől önállóan megjelent magyar zenei vonatkozású munkákról* (Kecskemét 1943); *Zenetörténeti írások* (1971); *Kolozsvári magyar muzikusok emlékvilága*. Szemelvények a XIX. század zenei írásaiból (1973); *A kolozsvári magyar zenés színpad*. Adatok az erdélyi magyar nyelvű zenés színház

történetéhez (Benkő András előszavával, 1977). Kézirati hagyatéka *Az én humoroidjaim* c. anekdotagyűjtemény (László Béla gondozásában).

Szignója *a tempo*.

(B. A.)

Angi István: *Zenei életünk múltjából*. Utunk 1958/9; uő. *85 éves L. I.* Utunk 1980/9. – Benkő András: *L. I.* Művelődés 1970/2; uő. *A romániai magyar zeneírás három évtizede (1949-1974)*. Művelődés 1974/8; uő. *Hűség L. I.* Utunk 1989/42. – László Ferenc: *Hazai zenetörténet*. A Hét 1971/50; uő. *Derűsen vállalni*. A Hét 1980/11. – Beke György: *Híd a lelkek között*. Interjú. A Hét 1975/9. – Raics István: *180 év Erdély művelődéstörténetéből*. Muzsika, Bp. 1978/3. – Nagy Miklós: *A földmérés tanára*. Falvak Dolgozó Népe 1985/12. – Cristina Sîrbu: *Egy zenetudós pályája*. A Hét Évkönyve 1986.